

търговія-та, мореплаваніе-то, науки-тѣ искусства и религія-та языческа, какъ ся народъ-тѣ раздѣлявали на касове. Всичко това разказува намъ исторія-та. Съ една рѣчъ, мы дознаваме изъ неїж живота и съдбѧ-тѣ на различны-тѣ народы, като начнеме отъ най-стары-тѣ до най-новы-тѣ времена, т. е. дознаваме, какъ, гдѣ, и кога съ живѣли и отличиавали или страдали цѣли народи, тѣхни-тѣ управители и други знаменити человѣци.

Источници на исторіѣ-тѣ.

Но какъ дознахме за всички тиа народы и за всички-тѣ знамениты лица? какъ ся съставила исторія-та? Мы вече казахме, че и стары-тѣ народи знали да пишиштъ. Най-прѣдъ записвали кратко на различни зданія и памятницы, какви сѫ были царове-тѣ, съ какво ся тиа прославили и други подобни. Подиръ това, нѣкои человѣци а особено жреци-тѣ начнали да записувать всичко что было любопытно, чо сами виждали или имъ други человѣци рассказували. И така начнали да пишиштъ исторически приказванія или лѣтописи.

Но първи-тѣ лѣтописи были весма рѣдкы, по-грѣшни и не пълни. Кога то още незнайли да пишиштъ, тиин пѣзнайвали за онова, чо ся было случило преди сто, хылядъ и повече години изъ разказы кои-то преминували отъ отца сыну: слѣдовательно тогава могло да ся знае само онова, кое-то е помнилъ народъ-тѣ, А ти разкази не сѫ были вѣрни, зачто-то человѣци-тѣ не были тогава образованы, а при това были и много суевѣрни, па и много нѣчта неразумѣвали. Сѫщо така е познато, чо първи-тѣ лѣтописи были рѣдкы въ онова време, кога-то още несѫ знали да печатять книги, и кога-то твърдъ рѣдко сѫ знали да пишиштъ. Най-стары-тѣ и най-вѣрни-тѣ извѣстія за първи-тѣ человѣци намиратъ въ библій-тѣ, зачто-то е въ неїж опи-